

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Joan Salvat-Papasseit a LletRA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/joan-salvat-papasseit> >

Joan Salvat-Papasseit

Joan Salvat-Papasseit

(Nou diccionari 62 de la literatura catalana)

De formació autodidacta i extracció proletària és un dels representants més significatius de l'avantguarda històrica a Catalunya. Orfe de pare, des del 1901 visqué a l'Asilo

Naval Español. A partir de 1906 fins el 1917 va fer oficis ben diversos, des d'aprenent d'adroguer fins a vigilant nocturn al moll. Cap al 1914 havia ingressat a la «Juventud Socialista» per la qual cosa començà a escriure a publicacions revolucionaries com ara *Los Miserables*, *La Justicia Social* de Reus i *Sabadell Federal*, des del 1915.

Barcelona, 1894-1924. Poeta avantguardista

S'inspirà en l'anarquisme i inicià una defensa aferrissada de la classe obrera. Utilitzà normalment el pseudònim de Gorkiano. Molts d'aquests articles foren reunits a *Glosas de un socialista* (1916). Aquest és un període on té preferència la llengua castellana i on s'aboca a la crítica politicosocial. La seva obra assagística comprèn tres reculls: *Humo de fábrica* (1918) amb un pròleg de l'escriptor Àngel Samblancat on incorporà molts articles de les *Glosas*, els textos dels *Mots propis* (1917-1919) publicats a la revista *Un Enemic del Poble*, reflexions morals sobre l'home inspirats en la filosofia de Nietzsche i l'ideari de Torres-Garcia i, finalment, *La ploma d'Aristarc*, que no arribà a publicar.

El 1918 es casà amb Carmen Eleuterio. Del matrimoni van néixer dues filles, Salomé i Núria, a les quals dedicà *Els nens de la meva escala: dites d'infants* (1926). A partir de l'any 1919 es va fer càrrec de la secció de llibreria de les Galeries Laietanes sota la protecció de Santiago Segura. Batejada posteriorment com Llibreria Nacional Catalana, l'escriptor la convertí, ajudat pel seu germà Miquel, en un focus avantguardista, sobretot a partir de l'estada que va fer a París el 1920 on prengué contacte amb diferents autors d'avantguarda. De salut molt feble hagué de fer diverses estades als sanatoris de Les Escaldes, Amélie-les-Bains i el Vernet cosa que influí decisivament en la seva obra.

Arran d'una forta crisi personal i desenganyat del socialisme abandonà la política i es dedicà de ple a la poesia que no deixà de conrear fins el moment de la mort. Però, a més de poeta, fou un agitador cultural com ho demostra la fundació de tres revistes: *Un Enemic del Poble* (1917-1919), lligada als postulats regeneracionistes durant un primer moment i que evolucionà cap al futurisme el segon, *Arc-Voltaïc* (1918) model avantguardista per excel·lència on col·laborà Joan Miró, Rafael Barradas i Joaquim Torres-Garcia, i *Proa* (1921), de caire postavantguardista, que alternà textos nacionalistes amb poesies. Una altra de les seves inquietuds fou la creació de l'editorial Salvat-Papasseit Llibreters.

El seu primer poema català que aparegué el 1917, «Columna vertebral: Sageta de foc» juntament amb els textos programàtics *Sóc jo que parlo als joves* (1919), *Concepte de poeta* (1919) i el manifest *Contra els poetes amb minúscula: primer manifest català futurista* (1920), són el clam d'una poètica que l'acostà al futurisme de Marinetti, a l'*esperit nouveau* d'Apollinaire i al nunisme de Pierre Albert-Birot, fins i tot al regeneracionisme de [Joan Maragall](#), sobretot a partir del vitalisme que expressen. Esporàdicament col·laborà a *La Revista*, *Vell i Nou*, *La Publicitat* i *La Mainada*, entre altres. És també un dels pocs escriptors avantguardistes catalans que publicà a la castellana *Grecia*.

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Joan Salvat-Papasseit a LletreA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/joan-salvat-papasseit> >

La seva obra poètica la integren sis títols: *Poemes en ondes hertzianes* (1919), il·lustrat per Rafael Barradas i Joaquim Torres-Garcia, que expressa la descoberta futurista i la recerca d'una poètica personal; *L'irradiador del port i les gavines* (1921), continuador de l'anterior però on s'aprofundeixen les troballes del futurisme; *Les conspiracions* (1922), llibre que conté vuit poemes d'inspiració nacionalista escrits durant la seva estada al sanatori de La Fuenfría (Cercedilla), *La gesta dels estels: mostra de poemes* (1922), on inicià un procés de mitificació de la realitat quotidiana a través de l'elegia i l'enyor, *El poema de la rosa als llavis* (1923), poema unitari de tema amorós, i, finalment, *Óssa Menor: fi dels poemes d'avantguarda* (1925), amb dibuixos de Josep Obiols, aparegut pòstumament i on el poeta abandona el fet quotidià per endinsar-se en l'angoixa i la proximitat de la mort.

Morí de tuberculosi als trenta anys. La seva vida i la seva obra estigueren sempre dedicades a l'exaltació de la joventut, la llibertat, la sinceritat, l'heroisme i la lluita.

La seva poesia ha estat musicada per diversos cantautors catalans i ha estat traduïda a diferents idiomes. Tant la seva persona com la seva producció han estat objecte de nombrosos números monogràfics a revistes i homenatges.

Copyright text © 2000 Edicions 62

Tres poemes de l'autor

Mocador d'olor

Mocador d'olor

que la teva sina

acostava al cor:

com que et sap l'enyor

i et sap la pell fina

tremola d'amor.

Mocador d'olor

fragant tarongina,

com li bat el cor!

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Joan Salvat-Papasseit a LletraA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/joan-salvat-papasseit> >

Amo l'aroma

Amo l'aroma d'aquest brot de menta

que duus lligada dintre el teu somrís

fes-me'n penyora tu, minyona esquerpa

com vela nova que troba el garbí.

Les xicres blanques dels pals del telègraf

si ets a la ruta guarden ton camí;

pel brot de menta cap d'elles pledeja-

pledejarien si em veieu sofrir.

Perquè vindria de la boca teva

la posaria al mossec de les dents,

fes-me'n penyora, del teu brot de menta:

jo, per pagar-la, ja em donaria teu.

Res no és mesquí

Res no és mesquí,

ni cap hora és isarda,

ni és fosca la ventura de la nit.

I la rosada és clara

que el sol surt i s'ullprèn

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Joan Salvat-Papasseit a LletreA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/joan-salvat-papasseit> >

i té delit del bany:

que s'emmiralla el llit de tota cosa feta.

Res no és mesquí,

i tot ric com el vi i la galta colrada.

I l'onada del mar sempre riu,

Primavera d'hivern - Primavera d'estiu.

I tot és Primavera:

i tota fulla, verda eternament.

Res no és mesquí,

perquè els dies no passen;

i no arriba la mort ni si l'heu demanada.

I si l'heu demanada us dissimula un clot

perquè per tornar a néixer necessiteu morir.

I no som mai un plor

sinó un somriure fi

que es dispersa com grills de taronja.

Res no és mesquí,

perquè la cançó canta en cada bri de cosa.

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Joan Salvat-Papasseit a LletRA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/joan-salvat-papasseit> >

-Avui, demà i ahir

s'esfullarà una rosa:

i a la verge més jove li vindrà llet al pit.

El poema de la rosa als llavis (1923)

Tast de textos

Text

 WEB: Biblioteca Joan Salvat-Papasseit, al Corpus Literari Digital de la Càtedra Màrius Torres

Aquesta pàgina ofereix les digitalitzacions de totes les primeres edicions de les seves obres.
http://www.catedramariustorres.udl.cat/materials/biblioteca/_autors/index.php?acr_autor=salv008

 WEB: Magisteri Teatre-Mag Poesia

Poemes de tots els seus llibres, altres de dispersos, fragments de prosa i dades biobibliogràfiques.
<http://www.mallorcaweb.com/mag-teatre/papasseit/>

 WEB: Selecció de Poesia Catalana

Nota biogràfica i deu poemes de diferents llibres.
<http://www.uoc.edu/lletra/especials/folch/salvatpa.htm>

 WEB: Selecció de poemes a Biblionet

Proposta de lectura a Biblionet, la guia interactiva de literatura catalana.
<http://www.xtec.es/~Irius1/salvat/contenedor.htm>

 WEB: Tres poemes

'Res no és mesquí', 'Nocturn per a acordió' i 'L'ofici que més m'agrada', i les seves traduccions a l'alemany.
<http://www.jbeilharz.de/katalan/salvat-ged.htm>

 WEB: Selecció de poemes

Tres poemes de l'autor al web *Viu la poesia*.
http://www.viulapoesia.com/membrespocio/arxius/lletra/jsalvatpap_index_poemes.html

 WEB: Papasseit a EPdLP

Nota biogràfica en castellà amb un poema a El Poder de la Palabra.
<http://www.epdlp.com/escritor.php?id=2262>

 WEB: Salvat-Papasseit per Ovidi Montllor

Pàgina amb els poemes de Salvat-Papasseit del disc d'Ovidi Montllor (1975).
<http://www.cancioneros.com/nd/684/0/salvat-papasseit-per-ovid-montllor-ovid-montllor>

 WEB: Els nens de la meva escala

Cinc dels textos d'*Els nens de la meva escala*, publicats per Salvat-Papasseit a la revista *La Mainada*, l'any 1921.

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Joan Salvat-Papasseit a LletRA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/joan-salvat-papasseit> >

<http://www.xtec.es/~malons22/personal/papasseitescala.htm>

 WEB: Arc-voltaic

Versió facsímil de l'únic número d'aquesta publicació editada per Joan Salvat-Papasseit, amb il·lustracions de Joan Miró i Barradas.

<http://www.cervantesvirtual.com/servlet/SirveObras/bc/79194930545686830754491/thm0000.htm>

 WEB: Un enemic del Poble

Versió facsímil de la revista dirigida per Salvat-Papasseit, amb col·laboracions de Joaquim Torres-Garcia i Josep Maria de Sucre.

<http://www.cervantesvirtual.com/hemeroteca/enemic/>

Els lectors llegeixen

 AUDIO: Noemina Mínguez llegeix 'Perquè has vingut', de Joan Salvat-Papasseit

<https://lletra.uoc.eduhttps://soundcloud.com/lletra/perqu-has-vingut-joan-salvat>

 WEB: Els estudiants i professors de català de la universitat de Birmingham llegeixen 'Quin dia clar', de Joan Salvat-Papasseit

<http://soundcloud.com/lletra/quin-dia-clar-joan-salvat>

 WEB: Els estudiants i professors de català de la universitat de Birmingham llegeixen 'Encara el tram', de Joan Salvat-Papasseit

<http://soundcloud.com/lletra/encara-el-tram-joan-salvat>

 WEB: Caputxeta d'Artesa llegeix 'Res no és mesquí', de Joan Salvat-Papasseit

<http://soundcloud.com/lletra/res-no-s-mesqu-joan-salvat>

Comentaris sobre l'autor

Crítica

 WEB: Joan Salvat-Papasseit a l'AELC

Biografia, informacions, publicacions.

<http://www.escriptors.cat/autors/salvatpapasseit/>

 WEB: L'autor al Corpus Literari Ciutat de Barcelona

Biografia, enllaços i transcripció d'articles sobre Salvat-Papasseit.

http://www.ducros.cat/corpus/index.php?command=show_news&news_id=2620

Diversos

 PDF: Fotografies inèdites de Joan Salvat-Papasseit

Article de Ferran Aisa a l'*Avui* (23/04/04) sobre el fons fotogràfic del germà del poeta, [pàg. 1](#) i [pàg. 2](#).

<http://www.traces.uab.es/tracesbd/avui/av03123a.pdf>

 WEB: Auca de Joan Salvat-Papasseit

Auca escrita per Joan Vilamala al web La paret de les auques.

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Joan Salvat-Papasseit a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/joan-salvat-papasseit> >

<http://www.auques.cat/textos.php?auca=salvat>

 WEB: La rosa als llavis

Recital de poesia a càrrec dels alumnes de l'IES Mediterrània.

<http://www.xtec.es/~jvila1/salvat/gust.html>

 WEB: Itineraris literaris virtuals

Itinerari "Barcelona i el mar" organitzat per les Biblioteques de Barcelona.

<http://www.bcn.cat/biblioteques/itineraris/iti2/intro.htm>

Comentaris

 WEB: Joan Salvat-Papasseit. Un centenari

Article de Ramon Salvo. Inclou els poemes "Perquè has vingut" i "Visca l'amor".

<http://www.xtec.es/~rsalvo/articles/salvat.htm>

 WEB: Joan Salvat-Papasseit. L'home entusiasta

Nota sobre aquest llibre de Ferran Aisa i Remei Morros.

http://www.viruseditorial.net/plantillas_libros/libro_big.php?id=15&tabla=libros

Biobibliografia

Biografia

 WEB: A la Viquipèdia

Extensa biografia, anàlisi de la seva obra i enllaços sobre l'autor al web de l'enciclopèdia lliure.

http://ca.wikipedia.org/wiki/Joan_Salvat_Papasseit

Bibliografia

 WEB: Què hi ha a la Biblioteca de Catalunya

http://cataleg.bnc.cat/search*cat/?searchtype=a&searcharg=Salvat-Papasseit+Joan&sortdropdown=-&searchscope=13&searchscope2=13&SORT=D

 WEB: Què hi ha a les biblioteques universitàries catalanes (CCUC)

http://ccuc.cbuc.cat/search*cat/a?SEARCH=Salvat-Papasseit+Joan&sortdropdown=-&searchscope=23

 WEB: Què hi ha a les biblioteques públiques

<http://argus.biblioteques.gencat.cat/iii/encore/search/C|SSalvat-Papasseit+Joan|Orighresult|U1?lang=cat&suite=pearl>

 WEB: Per llegir a internet (BVJLV)

<http://www.cervantesvirtual.com/obras/autor/salvat-papasseit-joan-4600>

 WEB: Articles de l'autor (Traces)

<http://traces.uab.cat/search?f=author&p=Salvat%20Papasseit%20Joan%20&sc=1&ln=ca>

 WEB: Articles sobre l'autor (Traces)

http://traces.uab.cat/search?ln=ca&p=Salvat-Papasseit%2C+Joan&f=keyword&action_search=Cerca

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Joan Salvat-Papasseit a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autor/joan-salvat-papasseit> >

&c=Traces+%3A+base+de+dades+de+llengua+i+literatura+catalanes&sf=&so=d&rm=&rg=10&sc=1
&of=hb

Propostes didàctiques

Recursos

 WEB: Poemes

Proposta de lectura a Biblionet, la guia interactiva de literatura catalana.

<http://www.xtec.es/~Irius1/salvat/contenedor.htm>

 PDF: El poema de la rosa als llavis

Dossier de Montserrat Corrius i Carme Vilà sobre aquesta obra poètica, dins el Seminari didàctic "El gust per la lectura" (1999-2000).

http://xtec.gencat.cat/web/.content/alfresco/d/d/workspace/SpacesStore/0025/f7ad8a11-b47b-4349-bc84-9d3bf361204b/Salvat-Papasseit_1999.pdf

Interacció

 WEB: Activitats per treballar poemes

Tres poemes amb propostes al web *Viu la poesia*.

http://www.viulapoesia.com/membrespocio/arxius/lletra/jsalvatpap_index_props.html

 WEB: Interaccions didàctiques

El web *Viu la poesia* presenta activitats interactives de dos poemes.

http://www.viulapoesia.com/membrespocio/arxius/lletra/jsalvatpap_index_interac.html

L'autor 2.0

A les xarxes

 WEB: Joan Salvat-Papasseit, a Twitter

<https://lletra.uoc.eduhttps://twitter.com/Aniremperlariba>
